

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Baptistae Mantuani Carmelit[a]e de patientia aurei libri
tres**

Baptista <Mantuanus>

Dauentrie, 1515

Quod aduersitas fert auxilium virtuti ca.xxi

urn:nbn:de:hbz:466:1-30534

Libet Secundus

postuz nostra traxisse negotia, quicquid diu nitēdo cuderamus, leuissimi rumuscula aura, et vnius verbi voce demergitur, in eodem psalmo sequitur Dies annoꝝ nostroz, in ipsis. s. diebus, septuaginta āni naz in vita nrā omīno septuagita vt plimuz āni stꝝ. Si autē in poteratibꝝ, hoc est si de poteratibus et corpore rebustis loqmur, octoginta āni, s. sunt in diebꝝ nostris, nec huic snie contrarium est qd dꝝ in Jesu filio Sirach. Omnis poteratꝝ vita breuis. Psalm. em vt diximꝝ de poteratꝝ corporis et membꝝ firmitate locutꝝ est. Jesus autē de poteratꝝ principatꝝ intelligit, seqtur in psalmo et ampliꝝ, hoc est si diutius superuiuamus quod superest vite labor et dolor est. Hoc est quod poeta clarissimus inquit

Optima queqꝝ dies miseris mortalibus cui
Prima fugit, subeunt morbi, tristisqꝝ senectus
Et labor, et dure subit inclementia mortis.

Conditionem hanc mortalitatis nostre miserimam quaz sanī corpore clausis vt plurimum oculis pertrāsimus, qm̄ egritudo semper ante cōspectum nostꝝ et e regione ad oculos nostros collocat, pfecto sanctor est sanitate, vt pote cuiꝝ sanctora sunt monita, et que ē in firmo pfectus occasio: propterea dictū in prouerbꝝ. Melius ē ire ad domum luctus qꝝ ad domum cōsulij

Quod aduersitas fert auxiliꝝ dtuti **Ca. xxi.**

Svim et naturā stutis inspiciꝝ, si legum et rationis mores sumus vt debemꝝ esse, solliciti ne libido in nobis dominetur, et vt appetitꝝ redigamꝝ in ordinē, aduersitatem in primis amabimꝝ, cuius ope (vt est an̄ dictꝝ) efficitur, vt sensus obediat rationi. Est em̄ aduersitas domitrix passionꝝ, passionꝝ definit Damascenꝝ, qꝝ sit motus appetiue virtutis sensibilis cuz imaginamur bonū vel malū. Tantā quippe imaginatiōi nostre cōstat viz inesse vt quamprimum boni vel mali quidpiā apprehēderit fiat in appetitu tāta commotio, q̄ totuz animalis corpꝝ afficiat, et cor primum,

Nam sicut (ex sentētia Platonis) intelligētię cerebrū, et nutritiue

¶ ¶

Libet Secundus.

epar, sic appetit^o cor est instrumentus. Un̄ in leticia hiat et aperit, in
moerore coit et cōprimi^t. Quicquid ergo nos cum imaginamur delecta
tat vel cōtristat, passio dici potest, quę in pte aīę cognoscēte non est.
Nā ipsa cognoscēdo quod cupit asse^qtur, qz p̄ter noticiā nihil au
cupat. Appetitus at̄ noticiā nō contētus, tēdit vlteri^o nec quiescit do
nec amate^{re} rei se cōmiscet, infanti p̄similis qui sedari nullo mō p̄t,
donec in mris ferat̄ amplexū In item redit a Cicerone data diffinis
tio de affectu, q̄ videlicet sit animi et corporis ex tpe aliqua de causa
mutatio, vt sunt gaudiu^z, leticia, misericordia, cupiditas, met^o, mo
lestia Que mō affectus, mō p̄turbationes vocātur, affectiones istas
virtus quidē cōprimi^t, s̄ magis aduersitas, p̄pterea cum nobis hoc
bello laborantib^o suppetias venerit, abigenda nō erit, sed vt belli sos
cia amplexanda. (Ca. xxij)

De vitāda Nemesi, et quid sit scōm Aristoteles.

Est loc^o quidā salebrosus et lubric^o, q̄ q̄ periculosus sit hinc
declaratur, q̄ David in eo timuisse se d̄t, et paz defuisse q̄n ru
erit. At nanqz. Mei at̄ pene mori sunt pedes, pene effusi sunt gress
sus mei, ecce periculū, et seq̄tur. Quia zelau^o sup iniquos pacē pctō
ru^z vidēs. Ecce loc^o periculi. Zelam^o cum bona malis euenire d̄ole
mus, nam ζηλος gr̄ce d̄r iusta ira. Inde zelotypia. id est forme
gmulatio, quā Chrysipp^o ait esse animi egritudine^z inde nata^z q̄ q̄s
timeat ne cōmune fiat qd̄ sibi p̄ delitijs propriū optat, sed ad zelum
redeo Aristoteles hūc affectum libro sc̄do Ethicorum ΝΗΜΕΣΙΝ
vocat, et inter duo extrema sicut natura p̄tutis est, collocat, hoc ē in
ter inuidiaz et maliuolētiāz, vt Argypopol^o, vel pueru^z gaudium
vt trāssert Leonar. Est at̄ (vt scis) iuidiā, ex alieno bona nata tristi
cia. Maluolētia s̄o cōtra inuidiā, ex alieno cōtrahit malo leticiam,
illa bonuz videt, ista maluz respicit. Et vtraqz cōtra naturā affi
cit, ista gaudio, illa moerore, abo ergo vitia detestāda. Int̄ ista duo Nē
mesis est, q̄ bona pueru^z intuita cōturbat, et nō p̄t egre nō ferre,
q̄ his q̄ virtutē oderūt, legē irridēt, Deuz offendūt sit tāta foelici